

MUSMIG

**Završni koncert u okviru HERA projekta / Final concert within
the HERA project *Music Migrations in the Early Modern Age: the
Meeting of the European East, West and South (MusMig)***

**Skladatelji migranti i putnici u kasnom 18. stoljeću
Migrant and travelling composers of the late 18th
century**

**Hrvatski barokni ansambl i solisti
Croatian Baroque Ensemble with soloists**

**Ponedjeljak, 16. svibnja 2016. u 20 sati
Monday, 16 May 2016 at 8 p.m.**

**Preporodna dvorana
National Revival Hall
Opatička 18, Zagreb**

**ulaz slobodan
entrance free**

Program / Programme

Giuseppe Sarti: Sinfonia iz izdanja opere *Fra i due litiganti il terzo gode* Projekta Sarti /
from the edition of the opera *Fra i due litiganti il terzo gode* by Sarti Project

Giuseppe Sarti: Ah dove è andato, arija iz izdanja opere *Fra i due litiganti il terzo gode*
Projekta Sarti / aria from the edition of the opera *Fra i due litiganti il terzo*
gode by Sarti Project

solistica/soloist: Monika Cerovčec, sopran/soprano

Giuseppe Sarti: Sola in braccio, arija iz izdanja opere *Fra i due litiganti il terzo gode*
Projekta Sarti / aria from the edition of the opera *Fra i due litiganti il terzo*
gode by Sarti Project

solistica/soloist: Monika Cerovčec, sopran/soprano

Giuseppe Michele (Josip Mihovil) Stratico: Koncert za dvije violine i gudače u D-duru (1) /
Concerto for two violins and strings in D major (1)

Allegro ma no(n) presto

Grave

Allegro

solisti/soloists: Bojan Čičić, violina/violin
Ivan Jakšeković, violina/violin

Julije (Giulio) Bajamonti: Frena mio bene, arija za sopran i orkestar / aria for soprano and
orchestra

solistica/soloist: Monika Cerovčec, sopran/soprano

Julije (Giulio) Bajamonti: Per quel paterno amplesso, arija za sopran i orkestar / aria for
soprano and orchestra

solistica/soloist: Monika Cerovčec, sopran

Ivan Jarnović (Giovanni Giornovich): 13. koncert za violinu i orkestar u A-duru /
13th Concerto for violin and orchestra in A major

Allegro Spirito

Romance – Andantino

Rondo

solist/soloist: Bojan Čičić, violina/violin

Hrvatski barokni ansambl / Croatian Baroque Ensemble

Monika Cerovčec, sopran/soprano

Bojan Čičić, violina solo i umjetničko vodstvo/violin solo and artistic director

Violine/violins: Laura Vadjon, Dunja Bontek, Ivana Žvan, Tanja Tortić, Saša Reba, Helga Korbar

Viole/altos: Ivan Jakšeković, Asja Frank

Violončelo/cello: Lea Sušanj Lujo

Kontrabas/doublebass: Jura Herceg

Čembalo/harpsichord: Pavao Mašić

Flaute/flutes: Ana Benić, Marta Šomodri Homan

Oboe/oboes: Jelena Ilčić, Zoltan Hornyanszky

Rogovi/horns: Bánk Harkay, Bruno Grošić

Migracije i putovanja bila su za mnoge glazbenike u kasnom 18. stoljeću važan dio njihova života. Putovali su iz različitih razloga: školovanja, usavršavanja, koncertnih nastupa, zaposlenja ili društvenih kontakata. Dojmove, utjecaje, znanja i iskustva iz novih sredina često su utkali u svoju glazbu, a novoj su sredini prenijeli znanje stečeno u domovini.

Talijanski skladatelj **Giuseppe Sarti** (Faenza, 1729. – Berlin, 1802.) glazbenu je naobrazbu stekao u Padovi kod Francesca Antonija Valottija i u Bologni kod Giovannija Battiste (Padre) Martinija. Nakon što je u Italiji stekao ugled svojim operama, od 1755. do 1765. djelovao je u Kopenhagenu kao ravnatelj talijanske opere i dvorski dirigent. Tijekom 1766. i 1767. vodio je konzervatorij *Ospedale della Pietà* u Veneciji. Po povratku u Kopenhagen 1768. nastavio je obnašati službu dvorskog dirigenta te je postao kraljev učitelj pjevanja. Od 1779. bio je zborovođa katedrale u Milanu. U službi ruske carice Katarine II. u Petrogradu je od 1784. obnašao službu dvorskog dirigenta i skladatelja, a između 1787. i 1791. bio je u službi kneza Potemkina. Istovremeno je bio ravnatelj talijanske opere u Petrogradu, koja je tada doživjela svoj vrhunac. Nakon kratkog progonstva u Ukrajini, od 1793. ponovno je djelovao kao dvorski skladatelj u Petrogradu i ravnatelj tamošnjeg konzervatorija. Skladao je 70-ak opera te je ostao upamćen kao jedan od vodećih opernih skladatelja kasnog 18. stoljeća. Autor je ozbiljnih i komičnih opera među kojima se najpopularnijom smatra *Fra i due litiganti il terzo gode* (*Kada se dvoje svađa, treći uživa*), tako da ju i Mozart citira u svom *Don Giovanni*. Opera je praižvedena u milanskoj *Scali* 1782., kada su izvedene i obje arije s večerašnjeg programa. Uvertiru je preuzeo iz svoje ranije opere *Le Gelosie villane*, praižvedene u Veneciji 1776. Izvedba ulomaka iz Sartijeve opere omogućena je kroz suradnju projekta *MusMig* i projekta *Kozmopolitski skladatelj u predrevolucionarnoj Europi – Giuseppe Sarti* (2013-2016) pri Sveučilištu umjetnosti u Berlinu, kojima zahvaljujemo na notnome materijalu (autorsko pravo Projekta Sarti iz izdanja opere buffe *Fra i due litiganti il terzo gode* Giuseppea Sarti, urednik Martin Albrecht-Hohmaier; www.sarti-edition.de). U Hrvatskoj su Sartijeva djela evidentirana u glazbenim zbirkama Franjevačkog samostana u Dubrovniku te Don Nikole Udine/Algarottija u Zagrebu. Uvertiru Sartijevoj operi *Le Gelosie villane* Algarotti je našao u Splitu, a lako je moguće da ju je tamo iz Italije donio sâm Julije Bajamonti koji je mogao prisustvovati premijeri 1776., pa čak se i susresti sa skladateljem.

Jedan u nizu tzv. *malih skladatelja* koji su djelovali na prijelazu iz baroka u klasicizam, tj. u trećoj četvrtini 18. stoljeća, bio je i **Giuseppe Michele (Josip Mihovil) Stratico** (Zadar, 1728. – San Guinetto, 1783), skladatelj zadarskog podrijetla i grčkih korijena. U Padovi je studirao pravo od 1737. do 1745. te je u Sanguinetu (blizu Verone) od 1760. djelovao kao „vicario e giudice al maleficio“. Posredni dokazi i skladateljski stil upućuju da je violinu i

kompoziciju učio kod uglednog violinista i skladatelja Giuseppea Tartinija. Uobičajeno onodobnoj talijanskoj praksi, Stratico je težio skladati lijepe i zanimljive melodije što je najvažniji izražajni element u njegovim u njegovih gotovo 300 koncerata, sonata i drugih instrumentalnih djela. *Koncert za dvije violine i gudače u G-duru* sadrži tri stavka: rubni stavci oblikovani su izmjenom *tutti* i solo odsjeka. U *tutti* odsjecima iznosi se tematski materijal i uvrđuje tonalitet, dok solo odsjeci donose modulacije i veću mogućnost iskazivanja virtuozičeta solista. Zanimljivo je da je treći stavak ovog koncerta skladan već pod utjecajem novih strujanja u pogledu forme te predstavlja prilično jasan obris sonatnog oblika.

Julije (Giulio) Bajamonti (Split, 1744. – Split, 1800.), polihistor, liječnik i skladatelj, proveo je veći dio života u rodnome Splitu, gdje je od 1790. do smrti djelovao kao kapelnik stolne crkve. Osnovnu je naobrazbu stekao u Splitu, a medicinu je 1773. završio na sveučilištu u Padovi. Dok je temeljno glazbeno obrazovanje mogao steći u Splitu od Benedetta Pellizzarija, tamošnjeg katedralnog *maestra di cappella*, vjerojatno ga je stekao i u Italiji. I nakon povratka u Split mnogo je putovao u Italiju (Venecija, Padova), ali i po Dalmaciji, boravio je u Kotoru, a u Hvaru je djelovao kao općinski liječnik i orguljaš stolnice. *Frena mio bene* te *Per quel paterno amplesso*, dvije arije za sopran i orkestar, sačuvane su u glazbenoj zbirci Don Nikole Udine/Algarottija, krčkog svećenika koji se školovao u Splitu i Beču, a potom djelovao u Salzburgu i Beču. Obje su skladane u Veneciji: prva 1775., a druga godinu dana kasnije. Njihove autografske partiture sastavljene su za sopran uz pratnju uobičajenog klasicističkog orkestra koji tvore gudači te flaute i rogovu *a due*. Iako ih je skladao u Veneciji, Bajamonti ih je vjerojatno namijenio izvedbi u Splitu. Tekstovi su im stoga u duhu metastazijanskih opera, kakvi su često bili prisutni na mletačkoj glazbenoj sceni. Dok je prvaj izbrisana posveta, druga nosi naslov „Aria di Arbace nel Artaserse“; moguće da je inspirirana istoimenom arijom iz opere *Artaserse* Ferdinanda Bertonia skladanom na Metastasijev tekst, koja se u proljeće 1776. izvodila u Veneciji.

Ivan Jarnović (Giovanni Giornovich); kršten u Palermu, 1747 – Petrograd, 1804) bio je jedan od najistaknutijih violinskih virtuoza druge polovice 18. stoljeća. Prema inačicama njegova prezimena vjerojatno je njegovo hrvatsko porijeklo iako – čini se – nikad nije kročio na hrvatsko tlo, niti je na bilo koji način bio povezan s hrvatskim zemljama. Iako je najvjerojatnije bio francuski državljanin, zapravo je bio građanin Europe. Koncertirao je u svim najznačajnijim prijestolnicama kao što su Pariz, London, Dublin, Beč, Berlin, Varšava, Stockholm, Kopenhagen i Petrograd. Prva potvrda o Jarnovićevim nastupima datira u 1773., kada je nastupio u okviru serije *Concerts spirituels* u Parizu, a podudara se s objavljivanjem njegova prvog violinskog koncerta. Njegov *13. violinski koncert u A-duru* najprije je objavljen kod pariškog nakladnika Jean-Georgesa Siebera te je možda zadnje Jarnovićevo djelo objavljeno u doba boravka u francuskoj prijestolnici, uoči njegova odlaska u Englesku 1789. U najavama Jarnovićeva nastupa 19. ožujka 1790. u dvorani na Hannoverkom trgu, izvjestitelj londonskih novina *Gazetteer and New Daily Advertiser* piše da je ovaj virtuoz „slavan u cijeloj Europi zbog svoje izvanredne izvedbe na violini i ljepote njegovih skladbi“. Iako izvještaj o to koncertu nije sačuvan, moguće da je upravo tada 13. koncert predstavio javnosti. Ovo trostavno djelo obilježava klasičan sonatni prvi stavak, s temama moguće škotskih folklornih korijena. Na karakterističnu Romancu vjerojatno vokalnog predloška odmah se nadovezuje živahni Rondo neobična završetka.

Hrvatski barokni ansambl najznačajniji je hrvatski ansambl specijaliziran za povijesno osviještenu interpretaciju instrumentalne i vokalno-instrumentalne glazbe baroknog razdoblja i bliskih epoha, na originalnim instrumentima i njihovim vjernim replikama. Utemeljen 1999. godine, ansambl okuplja renomirane glazbenike mlađe generacije – instrumentaliste i pjevače, već afirmirane u izvođenju barokne glazbe. Uz stalne koncertne cikluse u Hrvatskom glazbenom zavodu s tematski osmišljenim programima baroknog repertoara, ansambl redovito gostuje na brojnim domaćim i inozemnim festivalima. U svojim programima često ugošćuje vrhunske strane i domaće soliste i dirigente kao što su Catherine Mackintosh, Hervé Niquet, Werner Ehrhardt, Aapo Hakkinen, Laurence Cummings, Richard Egarr, Peter Lonnerberg, Mimi Mitchell, David Staff i Theresa Caudle. U programima ansambla redovito su zastupljeni i hrvatski barokni autori, odnosno oni koji su djelovali na ovom području: Francesco Sponga-Usper, Gabriele Usper, Tomaso Cecchini, Vinko Jelić i Ivan Lukačić. Ansambl je, osim u Hrvatskoj, nastupao u Austriji, Italiji, Njemačkoj, Belgiji, Španjolskoj, Švedskoj, Finskoj, Argentini, Kubi, Boliviji, Estoniji, Francuskoj, Crnoj Gori, Srbiji, BiH i Sloveniji. Umjetnička voditeljica ansambla je violinistica Laura Vajdon.

Monika Cerovčec (Varaždin, 1983.) srednju glazbenu školu završila je u rodnome gradu. Diplomirala je studij glazbene kulture na Muzičkoj akademiji u Zagrebu 2006. Usporedno s tim studirala je solo pjevanje u klasi Lidije Horvat-Dunjko i kasnije kod Vitomira Marofa. Debitirala je u HNK Zagreb u ulozi Drugog dječaka (W. A. Mozart: *Čarobna frula*), a zatim je nastupala u ulogama Nimfe (C. Monteverdi: *Orfej*), Gianette (G. Donizetti: *Ljubavni napitak*), Karolke (L. Janáček: *Jenufa*) i Jelene (I. pl. Zajc: *Nikola Šubić Zrinjski*). U Dubrovniku je nastupila u ulozi Bastiena (W. A. Mozart: *Bastien i Bastienna*). Usavršavala se u Mainzu kod Andreasa Karasiaka te na majstorskim tečajevima niza uglednih pjevača kao što su M. Lipovšek, C. Eder, L. Spitzer i M. Nador. Kao solistica nastupala je s Orkestrom HRT-a, Orkestrom Opere HNK Zagreb, Zadarskim komornim orkestrom, Cantus Ansamblom te Orkestrom Hrvatske vojske. Članica je vokalnog ansambla Antiphonus. Zaposlena je kao solistica u Zboru Hrvatske radiotelevizije.

Nakon završenih studija na akademijama u Zagrebu, Parizu i Londonu, violinist **Bojan Čičić** započeo je karijeru na međunarodnoj glazbenoj sceni. Čest je gost glazbenih festivala u Velikoj Britaniji, Francuskoj, Portugalu, Nizozemskoj i Hrvatskoj, u ulozi koncertnog majstora i komornog glazbenika. Kao solist na violini ili violi d'amore nastupa s ansamblima Florilegium, European Union Baroque Orchestra i Academy of Ancient Music. S Rachel Podger snimio je Bachov *Koncert za dvije violine* za izdavačku kuću Channel Classics. Bachove *Brandenburške koncerte* snimio je s ansamblom Florilegium, u kojem djeluje kao umjetnički voditelj i svira tri instrumenta: violinu piccolo, violinu i violu. S ansamblom Suonar Cantando predstavio je hrvatske autore 16. i 17. stoljeća europskoj publici na turneji po Nizozemskoj i Belgiji. S violončesticom Nikom Zlatarić i čembalistom Pavlom Mašićem, istaknutim glazbenicima svoje generacije, osnovao je trio Symblema. Svira na violini Francesca Ruggierija iz 1680. koju mu je ustupila nizozemska fondacija Jumpstart Junior.

Ivan Jakšeković diplomirao je violinu na Muzičkoj akademiji u Zagrebu u klasi Silvana Kuzmina. Usporedno sa studijem u Zagrebu usavršavao se na Sveučilištu za glazbu i izvedbene umjetnosti u Grazu u razredu Eszter Haffner. Za vrijeme studija ostvario je zapažene nastupe kao solist i član različitih komornih ansambala u zemlji i inozemstvu. Pohađao je majstorske seminare uglednih solista i pedagoga kao što su Shmuel Ashkenasi, Thomas Brandis, Thomas Füre i Ernst Kovacic. Poseban interes gaji prema povijesno osviještenoj interpretaciji barokne glazbe. Stalni je član Hrvatskog baroknog ansambla gdje svira violinu i violu. Uz suradnju s uglednim gostima Hrvatskog baroknog ansambla, znanje

produbljuje surađujući s uglednim umjetnicima i profesorima violine kao što su Adrian Butterfield, Catherine Mackintosh i Hiro Kurosaki.

Projekt

Trogodišnji projekt „Music Migrations in the Early Modern Age: the Meeting of the European East, West and South“ koji se vodi iz Hrvatske (HAZU, Odsjek za povijest hrvatske glazbe), obuhvaća istraživače i iz Slovenije, Njemačke i Poljske. Četrnaest znanstvenika sa 6 instituta i sveučilišta u Zagrebu, Ljubljani, Mainzu, Berlinu i Varšavi istražuju mobilnost glazbenika u 17. i 18. stoljeću, njihove susrete i utjecaje te diseminaciju ideja, muzikalija i glazbala.

Načinjena je baza podataka u kojoj je dosada skupljeno oko 2.000 imena skladatelja, interpreti, graditelja glazbala, učitelja, prepisivača i mecena, koja svjedoči o kronologijama njihovih kretanja ali i o mjestima susreta – križištima. Održana su tri znanstvena skupa (Mainz, Zagreb, Varšava), a znanstvenici s projekta sudjelovali su ili organizirali ukupno 110 nastupa: predavanja, referata na simpozijima, koncerata, izložbi i radionica. Objavili su 71 znanstveni i stručni rad, bilo kao knjige, članke, izvještaje ili notna izdanja. Važan aspekt vidljivosti projektnog djelovanja je i objavljivanje notnog materijala. Dosad je hrvatska grupa objavila 5 notnih svezaka: 2 Jarnovićeve i 2 Straticova koncerta, jednu Bajamontijevu ariju, a druga je u pripremi.

Na zadnjem koncertu projekta u okviru hrvatske grupe izvest će djela skladatelja čiji su se putevi ispreplitali od Venecije do Petrograda, onih vezanih uz hrvatske zemlje (Bajamonti, Stratico, Jarnović) kao i eminentnog talijanskog predstavnika, Giuseppea Sartija, tako popularnog da ga je „citirao“ i Mozart u svom *Don Giovanniju*, a čija su djela sačuvana i u hrvatskim glazbenim arhivima.